

Baskın Oran'a Sorular

Son dönemlerde, Azınlık Raporu¹, Ermeni Konferansı, Irak Dünya Mahkemesi gibi yerlerdeki aykırı söylemlerinden dolayı daha yakından tanıyoruz, Prof. Dr. Baskın Oran'ı. O, *"Tabu, tartıştığın zaman 'hain' ilan edilmene yol açan konuların ortak adıdır. Bendenizin hainliği nasılsa müseccel olduğundan..."*, *"eleştirilmeye ve yalnız kalmaya alıştığım,"* diyen bir bilim insanı. Kendisine, azınlık sorunlarının tümünden veya kısmen konu edildiği yapıtlarda ileri sürülen görüşlere de yer vererek, bazı noktaların yeniden değerlendirilmesi, çözümlenmesi ve gerekirse yinelenmesi için sorular yönelttik.

1- **Ali Tayyib Önder**'in Türkiye'nin Etnik Yapısı² adlı kitabının 'üst kimlik' bölümünde, *"Siyasi anlamda ise üst kimlik, farklı etnik gruplara mensup kişilerin, vatandaşlık bilinciyle benimsediği temsili ulusal kimliktir.*

"BENİMSEDİĞİ" DOĞRU OLSA, TÜRKİYE'DE KÜRT SORUNU OLMAZDI. BU KİMLİK, BENİM TÜRKİYE'DE AZINLIKLAR'DA VE BAŞKA YERLERDE TANIMLADIĞIM GİBİ, "DEVLETİN BÜTÜNLÜK SAĞLAMAK İÇİN VATANDAŞINA EMPOZE ETTİĞİ KİMLİK" TİR.

Bu kimlik genelde, ülkenin kurucu egemen unsurunun kimliğidir. T.C. Anayasasının 66. maddesinde de ulusal kimlik bu anlamda "Türk" olarak tanımlanmıştır. Bu tanımda esas alınan ölçüt etniklik değil vatandaşlıktır. Türk 'Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı herkes' olarak tanımlanmaktadır. Bugün bir çok ülkede de, ulusal kimlik kurucu egemen unsurun kimliğidir." dedikten sonra, Fransa'yı örnek gösteriyor. *"Örneğin, Fransa halkının ulusal kimliği olan 'Fransızlık', coğrafi bir aidiyet değil, 5. yüzyılda Galya'yı ele geçirerek Fransa'yı kuran Frankların soyuna mensubiyeti ifade etmektedir"* (Önder 2005:21-22,54).

BUNU HERHANGİ BİR FRANSIZ DUYSA, EN AZINDAN ÇOK ŞAŞIRIR. FRANSIZLAR KENDİLERİNİ SADECE VE SADECE "GALLO-ROMAİN" OLARAK TANIMLARLAR. GALYALI VE ROMALI KARIŞIMI. FRANKLAR, ÜSTELİK, BİR GERMEN HALKIDIR. TÜRK RESMÎ İDEOLOJİSİNİ SAVUNAYIM DEYİNCE BÖYLE ŞEYLER KAÇINILMAZ OLUYOR, TABİİ.

Oysa sizin, Türkiye'de Azınlıklar³ adlı yapıtınızdan, Fransa'yı, 'toprak temelli yöntem' e örnek olarak öğreniyoruz: *"Buna, 'milletin inşasında 'toprak temelli yöntem' ('teritoryal yöntem', 'Fransız yöntemi' (abç), 'E. Renan yöntemi') denir"* diyorsunuz, *"Fransa'da 'Frank' diye bir etnik grup yoktur"* (Oran 2005:31), diye sürdürüyorsunuz. Kurucu unsur ya da kurucu egemen unsur tartışmalarını Fransa ve Türkiye özgülünde, üst-kimlik konusuyla bağlantısını kurarak anlatır mısınız?

BAĞIŞLAYIN AMA ANLATAMAM, FECİ İŞİM VAR. AMA BUNDAN ÖNEMLİSİ, BİLİYORSUNUZ TÜRKİYE'DE AZINLIKLAR'DA VE EKLERİNDEKİ RÖPORTAJLARDA BUNLARI DÖNE DÖNE ANLATTIM.

2- Sayın Önder, Fransa'yı kendine dayanak yaparak, *"Fransa haklı olarak mozayik nitelemesini reddettiği gibi, milli azınlık kavramını da benimsememektedir. Fransa 1992 yılında anayasasının 2'nci maddesini 'Fransızca Cumhuriyetin anadilidir.' şeklinde değiştirmiştir. Avrupa Konseyi çevresinde oluşturulan ve 11 üye ülkenin imzaladığı Azınlık Hakları Çerçeve Sözleşmesini imzalamamıştır. Fransa Anayasa Kurulu 1991'deki kararında Fransa halkının unsuru Korsika*

halkı ifadesini anayasaya aykırı bularak iptal etmiştir. Üniter bir devlet olarak milli bütünlüğünü 100 yılı aşkın bir süre önce pekiştirmiş olan Fransa'nın etnik gruplara bakışı hiç değişmemiştir." (Önder 2005:49-50) savında bulunuyor.

ANLAŞILAN SN. ÖNDER BENİM "KARŞI-İDDİANAME" MDEKİ FRANSA AZINLIKLAR REJİMİ BİLGİLERİNİ GÖRMEMİŞ. RESMÎ OLARAK BİZDE AZINLIK YOKTUR DİYEN FRANSA'DA EN AZ İKİ BÖLGEDE TERİTORYAL BİLE OLAN BİR AZINLIK REJİMİ VARDIR Kİ, BİLMEYEN TÜRKİYELİLER OKURLARSA DUDAKLARI UÇUKLAR. BU KARŞI-İDDİANAME BENİM WWW.BASKINORAN.COM SİTEMDE VAR.

1998 yılı 'proje destekleme payından' yararlanmak üzere, Fransa UNESCO Ulusal Komisyonu'na proje sunan **Prof. Dr. Ali Arayıcı**'ya,⁴ Komisyon tarafından verilen, "*Ülkemizde 'Çingene azınlığı' diye bir azınlık yoktur. Bundan dolayı, böyle bir projeyi destekleyemeyiz.*" (Arayıcı 1999:22) yanıtı da, Önder'i destekler içeriktedir. Siz, Fransa'nın geçmişte uyguladığı asimilasyoncu politikayı terk etmeye başladığını yazdınız (Oran 2004: 133, 117 no'lu dipnot). Ancak, yakın zamanda gördüğümüz gibi, Fransa'nın uyguladığı ayrımcı politika(lar) Paris'i yaktı (Kasım 2005). Paris'i yakan uygulamaları, anlayışları örnek almak Türkiye'ye ne getirebilir?

ŞU SIRADA DÜNYA KÜRESELLEŞME NEDENİYLE BÜYÜK BİR ALTÜST OLUŞ GEÇİRİYOR. YANACAK DA YIKILACAK DA. BİR SÜRE BÖYLE GİDECEK. İKİNCİ KÜRESELLEŞMEDE DE BÖYLE OLMUŞTU.

3- Yine Önder'in kitabının 'Türkiyelilik' başlıklı bölümünde; "*Dolayısıyla, bugünlerde sun'i olarak ülke gündemine getirilen **Türkiyelilik** tanımının hiçbir tarihi ve meşru dayanağı yoktur. Kaldı ki, Türk ulusunun %90'ı aşan bir çoğunluğu kendisini Türk olarak tanımlamakta, Türk kimliğini benimsemektedir.*" (Önder 2005:22) deniliyor.

YAHU, YALNIZCA KÜRTLER BİLE 70 MİLYONDA 20 MİLYON. BUNLARIN EN AZINDAN YARISI KENDİNİ TÜRK SAYMIYOR, HATTA DAHA FAZLASI.

Sayın Önder'in 'yoktur' dediği, Türkiyelilik tanımının 'tarihi ve meşru' dayanağı, size göre nedir? Alıntıda geçen 'Türk ulusunun %90'ı aşan bir çoğunluğunun' kendisini Türk olarak tanımlaması ne anlama geliyor?

4- **Muzaffer İlhan Erdost**, Azınlıklar Sorunu⁵ adlı kitabının 'önüne ek' başlıklı giriş yazısında, "*Yeni Dünya Düzenine Zorlanması Odağında Türkiye'nin, "Azınlıklar ve Anadil Tartışmaları" ve "Federasyon Tartışmaları" bölümleri ve "Türkiye ile Avrupa Birliği Makasında 'Azınlıklar' Sorunu" başlıklı çalışmalarım ile "Başbakanlık Azınlıklar Raporu"nu karşılaştıranlar, raporun, -bilerek ya da bilmeyerek- benim yazılarımda dile getirdiğim görüşlerin bir çeşit karalanması ve karşıtı görüşlerden oluştuğunu anlamakta zorlanmayacaktır.*" (Erdost 2005:8) diyor. Sayın Erdost'u bu kaniya vardırın olgu ve olaylar nedir sizce? Rapor, Erdost'a karşı mı yazıldı?

BURADA SIKILARAK SÖYLÜYÖRÜM, HENÜZ SN. ERDOST'UN YAZILARINI OKUMAK FIRSATINI BULAMADIM. AMA UMARIM BU YAZ OKUYABİLİRİM. BU BİLGİLER İÇİN TEŞEKKÜR EDİYÖRÜM. ACABA NERELERDE VE NE ZAMANLAR YAYINLANMIŞ, YAZABİLİR MİSİNİZ?

5- Sayın Erdost'un kitabında, Lozan Antlaşması'nın 39/4 maddesinin uygulanmadığı doğrultusundaki eleştirileriniz de konu ediliyor. Bunun 'iki büyük yanlış' içerdiği söylenen bölümde, "*Oysa, Lozan Antlaşmasınının 39/4 maddesi, 12 Eylül askeri yönetimi döneminde, Danışma Meclisi tarafından kabul edilen 2932 sayılı ve 19.10.1983 yayın günlü "Türkçeden Başka*

Dillerde Yapılacak Yayınlar Hakkında Kanun'la "ihlal edilmiş", ve bu yasa, 3713 sayılı "Terörle Mücadele Kanunu'nun 23/c geçici maddesiyle 12.4.1991'de yürürlükten kaldırılmıştır. Yasa yoluyla Andlaşmanın ihlali ise, söz konusu 2932 sayılı yasanın yürürlüğe girişi ve yürürlükten kalkışı ile yani 22.10.1983 ile 12.4.1991 tarihleri arasında kalan süreyle sınırlı bir ihlaldir." (Erdost 2005:46-47) denmekte.

BUNUN BİN TÜRLÜ İHLALİ, ŞU ANDAKİ İHLALLERİ, BENİM KİTAPTA UZUN UZUN VAR. ŞEMDİNLİ RÖPORTAJI GİBİ ESERLER VEREN SN. ERDOST'U TANIMAK ZOR.

Kısacası, Lozan Antlaşmasının bazı maddelerinin uygulanmadığını Erdost'ta kabul ediyor. Ancak, uygulanmadığı dönemi zamansal olarak daraltıyor ve yaklaşık 7.5 yıla sınırlıyor. Uygulamada 'yasa yoluyla ihlal' arayarak süreci daraltmak doğru mu? Uygulama / uygulamama yalnızca yasal yolla mı olur? Sonra, Erdost'un 'bilgisine güvendiği' Sayın Aydın Aybay'ın "*Bu hüküm esas itibarıyla doğru olarak uygulanmıştır.*" (Erdost 2005:47) sözleri –ki, o alıntıda da "*Museviler, Ermeniler ve Rumlar*"ın dışında bir topluluktan söz edilmemekte- kanıt olarak yazıya alınmıştır. Ancak, ne raporda örnek verilen 'Süryaniler'e, ne de kitabınızda yazdığınız, "*Süryaniler, Keldaniler, Nasturiler vb. gibi daha küçük gayrimüslim gruplar, örneğin Lozan'ın 40. maddesinde sözü edilen "(...) her türlü okullar (...) kurmak, yönetmek ve denetlemek ve buralarda kendi dillerini serbestçe kullanmak (...)"* hakkından yoksun bırakılmışlardır." (Oran 2005:67) dediğiniz bölüme değiniliyor. Oysa, Erdost'un kitabı sizinkinden 6 ay sonra yayımlanmıştır. Bu görmezden gelişin; başka bir söyleyişle, azınlıklar konusunda devletin algılama kalıbının dışına çıkmamakta ayak diremenin nedeni nedir?

SN. ERDOST'U VAKTIYLA TANIMIŞ BİRİSİ OLARAK, İZAH EDEBİLMEKTEN ACİZİM. BU ERDOST, İLHAN ERDOST'UN ABİSİDİR, DEĞİL Mİ?

BELKİ DE ERDOST, 39/4'Ü 39/5'LE KARIŞTIRIYOR. O, 12 EYLÜL SÜRESİNCE İHLAL EDİLDİ SADECE.

6- Gerektiği gibi uygulanmadığını söylediğiniz Lozan Antlaşması'nın, 39/4 maddesi için "*Lozan Antlaşması, Sevr Antlaşmasının 'Azınlıkların Korunması' bölümününün 145'inci maddesi, üçüncü fıkrasından alınmıştır.*" (Erdost 2005:46) diyor, Sayın Erdost. Sevr bizde kötüyü çağrıştırdığı için, böyle de söylenince, maddenin çok kötü bir içeriği olduğu izlenimi doğuyor! Siz ise, bu maddenin, Lozan'da Türk heyeti tarafından önerilenle aynı olduğunu yazıyorsunuz. Şöyle ki: "*Polonya Azınlıklar Antlaşmasının 7/3 ve 7/4 maddelerinden aynen aktarılma olan Lozan Md. 39'un 4. ve 5. fıkrası metni, Türk heyeti tarafından 18 Aralık 1922 günü Azınlıklar Alt-Komisyonuna önerilen tasarının 3. maddesinin 4. ve 5. fıkralarıyla kelimesi kelimesine aynıdır. Yani, bugün inanılması kimilerine güç gelebilir ama, Md. 39 aynı zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Hükümeti heyetinin de teklifidir*" (Oran 2005:76). Madem ki Lozan'da var, Lozan da bir zafer olarak görülüyor, neden Sevr'e gönderme yapılıyor? Başka bir deyişle, azınlıklar sorunu neden sürekli Sevr'e gönderme yapılarak işlenmeye çalışılıyor?

SEVR PARANOYASI, BİR "CHOSEN TRAUMA"DIR. YANİ, BİR MUKADDES KORKU. 1920 MODELİ KEMALİSTLER BU KORKUYA TUTUNARAK DEĞİŞİMİ ÖNLENMEYE ÇALIŞIYORLAR. BEYHUDE.

7- Size yapılan eleştirilerin biri de (Erdost 2005:46), Lozan antlaşmasında 'Türk uyrukları' yazdığı halde siz rapora 'TC yurttaşları' olarak geçirmişsiniz. Bu da raporun bilimselliğini sarsmış. 'Türk uyrukları' ile 'TC yurttaşları' demek arasında, sonuç bakımından ne gibi bir ayırım var?

LAUSANNE'IN FRANSIZCASINDA "RESSORTISSANTS", İNGİLİZCESİNDE "NATIONALS", SEHA MERAY ÇEVİRİSİNDE DE "UYRUK" TERİMİ KULLANILMIŞTIR. ÖZELLİKLE RESSORTISSANTS TERİMİ, UYRUK/TEBAA DEMEKTİR VE TEBAA, ULUS-

DEVLET ÖNCESİNE YANİ İMPARATORLUKLARA ATIF YAPAN BİR TERİMDİR; MESELA B.BRİTANYA'YA. LAUSANNE ERKEN BİR TARİHTE YAPILDIĞINDAN, DAHA İMPARATORLUK "BİTMEDE", BÖYLE TERİMLER KULLANILMIŞTIR. TABİİ, BİR YAZARI ELEŞTİRMEDE ÖNCE YABANCI DİLLERİN BİR KISMINI İYİ BİLMEK GEREKİYOR.

AMA, ÖZELLİKLE TÜRKİYE'NİN ANAYASAL DÜZENİ AÇISINDAN UYRUK İLE VATANDAŞ ARASINDA HİÇBİR FARK YOKTUR.

8- **A. Başer Kafaoğlu**, 'Türk Dış Politikası' adlı eserinizin de övüldüğü, Varlık Vergisi Gerçeği⁶ adlı eserinde, "*Yasa, vergi tekniğine uygun değildir. Yükümlülerin ve ödenmesi gerekli vergilerin tesbiti objektif kurallara bağlanmayıp, takdire bağlıdır. İtiraz yolu açık değildir. Tahsilinde de vergicilikte yaygın kurallara uyulduğu söylenemez.*" (Kafaoğlu 2002:56) diyor. Sayın Kafaoğlu, G-Cetveli'nden söz etmediği gibi, Varlık Vergisi'ni de bir biçimde savunuyor. Diyor ki; "*Savaş yıllarında devlet giderlerine neredeyse hiç katılmayanları, olağanüstü bir vergiyle vergilendirme, sadece mali değil, sosyal bir zorunluluktur. (...) Niçin en çok gayrimüslimden? Bu sorunun ilk yanıtı yukarıda özetlenen kamuoyu baskısıdır. (...) İkinci ve çok daha haklı neden gerçekten de ülkenin asıl zenginliğinin azınlıkların elinde bulunmasıdır*" (Kafaoğlu 2002:59).

Varlık Vergisi, adı üzerinde, varlıklılardan alınan bir vergi. Varlıklıları, Müslim-Gayrimüslim diye ayırmaması gerekir(di). Neden, Gayrimüslim varlıklılardan daha çok vergi alındı? G-Cetveli bunu mu sağladı? Bu cetvel konusunda bizi kısaca bilgilendirir misiniz?

YASANIN AZINLIK VE YABANCI DÜŞMANI OLMASI SONUCUNU DOĞURAN BU CETVELLER YASADA YOKTUR, UYGULAMADA VARDIR. YASANIN İKİ AMACI VARDI: 1) HEMEN PİYASADAN PARA ÇEKMEK, 2) GAYRİMÜSLİMLERDEN MÜSLÜMANLARA SERMAYE TRANSFERİ YAPMAK. DAHA DİREKT BİR DEYİMİYLE "TÜRK MİLLİ BURJUVAZİSİ" Nİ KURMAK. BU ÇABANIN İLK ÖRNEĞİ, 1915'TİR. YANİ İTTİHATÇILAR BAŞLATMIŞTIR.

DAHASI, ÇOK CİDDİ BOYUTLARDA TÜRKÇÜ OLDUĞU BİLİLEN (BKZ. BENİM "İç ve Dış Politika İlişkisi Açısından İkinci Dünya Savaşında Türkiye'de Siyasal Hayat ve Sağ-Sol Akımlar" *Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi (SBFD)*, Cilt XXIV, no.3 (Eylül 1969), s.227-275.)

BAŞBAKAN SARACOĞLU'NUN MECLİS'DEKİ ŞU SÖZÜ YASAYI İYİ ANLATIYOR: "Daktilo hanım hata ile bir sıfır fazla koysa, vergi odur".

9- Türkiye'de 'Türk' sözcüğünün etnik anlamda kullanıldığı biliniyor. En masum kullanımında bile etnik bir çağrışım söz konusu. Sözcüğün etnik ve dinsel anlamda kullanıldığını siz de Rapor'da örnekleriyle yazmıştınız. Mustafa Kemal'in 'Ne mutlu Türküm Diyene!' sözleri tartışılmalıdır. "Diyene" denmiştir, 'olana' değil," gibi. Buradaki 'Türk' sözcüğünün de etnik anlamda değil, ulusu tanımlayan bir üst-kimlik olarak kullanıldığı ileri sürülür. Oysa, M. Kemal, Nutuk'ta, Gençliğe Hitabe'de, "Ey Türk Gençliği" diye başladığı bölümü "damarlarındaki asil kanda mevcuttur" diye bitirmiştir. Kan'ın söz konusu olduğu bir yazıda geçen 'Türk' sözcüğünü, Türkiye'de yaşayan herkesi, yani TC'ye yurttaşlık bağı ile bağlı olan herkesi kapsadığı biçiminde yorumlamak, zorlama bir yorum olmuyor mu?

OLUYOR. AMA UNUTMAMAK LAZIM Kİ "DAMARLARINDA..." GİBİ NUTUKLAR, KİMLİĞİ HEM OSMANLI HEM BATI TARAFINDAN EZİLMİŞ BİR ULUSUN GURURUNU TAMİR AMACI TAŞIR (BKZ. BENİM ATATÜRK MİLLİYETÇİLİĞİ" KİTABIM).

Ayrıca, **Nazan Maksudyen**'in Türklüğü Ölçmek⁷ adlı çalışmasında, "*Mustafa Kemal Atatürk'ün ırk kavramı ile ilgili birçok Batılı kaynağı bizzat inceleyerek Türk ırkının karakteristik özelliklerinin 'bilimsel bir anlayışla' ortaya konmasını ve ırk kavramının 'sosyal' olarak kitlelere benimsetilmesini istediği belirtilmektedir. Çoğu anatomi profesörü olan bir grup tıp doktorunu, Mecmua çatısı altında yaptıkları araştırmalarla Türk'ün ırksal özelliklerini teşhis etmekle yükümlü*

kılmıştır. (...) Türk Antropoloji Mecmuası'nın doğuşu ve serpilmesi Kemalist ideolojinin içinde barındırdığı, güçlenen ırkçı dokunun gitgide daha görünür hale gelişini temsil etmektedir"
(Maksudyan 2005:177-178).

Bunları göz önünde bulundurarak, M. Kemal'in 'Ne Mutlu Türküm Diyene!' sözünü eleştirel bir bakışla yeniden gözden geçirmek gerekmez mi?

TABIİ. AMA YİNE UNUTMAMAK LAZIM Kİ O SIRADA BATI "BİLİMİ" DE FEVKALADE İRKÇİ İDİ. ONUN ETKİSİ BÜYÜKTÜR; BATI'YI ÖRNEK ALIYORUZ YA.

10- Daha önce, kendilerini 'ulusalci' olarak tanımlayan kesimlerin dergilerinde yazmışsınız. Ancak, bugün onlardan oldukça ayrı bir yerde duruyorsunuz. Örneğin, azınlıklar konusundaki tutuculuğuyla gündem olan Doğu Perinçek, Ermeni sorununda, yalancı kahraman Talat Paşa'yı sahiplenmek gibi, MHP'nin dahi cesaret edemeyeceği eylemlere (Berlin) yönelirken, siz, demokrasinin önünü açacak önerileri, tutucuların saldırılarına karşın ve yargılanmayı göze alarak sunabiliyorsunuz. Bu bize, ulusalcıların çevresinden bu güne, düşünsel bir evrim geçirdiğinizi düşündürüyor. Siz de bir konuşmanızda, "*zihinsel bir evrimle*" yaşadığınızı söylemişsiniz. O dönemi öne çıkararak sizi eleştirenler olduğunu da göz önünde bulundurarak, bu değişimin altında yatan nesnel süreçleri bizimle paylaşır mısınız?

BENİM YAZDIĞIM AYDINLIK, APO'YU BEKAA'DA ZİYARETE GİDEN PERİNÇEK'İN AYDINLIK'I İDİ. "KÜRTLERE ÖZERKLİK" KAPAKLARI YAPARDI.

AMA BU ÖNEMLİ DEĞİL. BEN HEP BELLİ BİR ELEŞTİREL BAKIŞ ÇİZGİSİ TUTTURDUM. HATTA, O KADAR Kİ, ÇOĞUNLUK BENİ DESTEKLEDİĞİ ZAMAN (BÖYLE ZAMANLAR PEK PEK NADİRDİR) ACABA NEREDE YANLIŞLIK YAPTIĞIMI DÜŞÜNDÜM. ZATEN AYDINLIK, BELLİ BİR TARİHTEN SONRA YAZILARIMI BASMADI, ARKADAŞÇA AYRILDIK, BİRBİRİMİZİ KIRMADIK. ZATEN DİKKAT EDERSENİZ PERİNÇEK BANA HİÇBİR ZAMAN İSİM VEREREK HÜCUM ETMEDİ.

DEĞİŞİKLİK, İKİ TARAFIN HER İKİSİNDEDİR. BEN ÖNEMLİ ORANDA DEVLETÇİ BİR BAKIŞ AÇISINDAN (BU, MÜLKİYE'DE VE SOL'DA GENEL BİR EĞİLİMDİR) İNSANCIL BİR BAKIŞ AÇISINA DOĞRU EVRİLDİM. AYDINLIK ÇEVRESİ HER ZAMAN DEVLETÇİ OLDU AMA BENİMKİYLE MUKAYESE EDİLEMeyecek BİR HIZLA BİLDİĞİNİZ DOĞRULTUDA İLERLİYOR.

BENİM EVRİMİM, AZINLIKLARLA İLGİLİ ÇALIŞMALARIMIN BANA GETİRDİĞİ YAVAŞ VE SAĞLAM BİR EVRİMDİR. ÇÜNKÜ BU ÇALIŞMALARDAN ÖNCE BİRÇOK ŞEYDEN HİÇ Mİ HİÇ HABERİM YOKTU. NİTEKİM, YUKARIDA VERDİĞİM SBF DERGİSİ MAKALESİNDE VARLIK VERGİSİNİ "BÜROKRASİNİN, YÜKSELEN BURJUVAZİYE TEPKİSİ" OLARAK DEĞERLENDİRMİŞTİM; AZINLIKLARI SİLMEK İSTEYEN BİR VERGİ OLARAK DEĞİL. ÖĞRENDİM.

11- Kitabınızda, "*AKP milliyetçilik ideolojisine sahip değildir.*" (Oran 2005:147) diyorsunuz. Son aylarda, AKP'nin sözcüsü diyebileceğimiz Başbakan Tayyip Erdoğan'ın söyleminde, milliyetçi bir ağırlık belirmeye başladığı gözlemleniyor. Buradan kalkarak, AKP'nin milliyetçi bir söyleme zorlandığı sonucunu mu çıkarmalıyız, yoksa, AKP'de zaten içkin olan ve demokratik görünme zorunluluğundan kaynaklı bastırılmış milliyetçiliğin daha açık söylenebilir hale gelmesi sonucunu mu?

SEVR PARANOYASIYLA BİRLİKTE YÜKSELEN TÜRK ETNİK MİLLİYETÇİLİĞİNDEN ÖDLERİ KOPTU, KOPUYOR. AYRICA, BİR OLASILIKLA ERKEN SEÇİME GİDECEKLER, ONU HAZIRLIYORLAR.

12- Ulus-devlet, gelişen kapitalizm doğrultusunda ve burjuvazinin gereksinimleri üzerinden doğdu. Bugün Avrupa -en azından bu biçimiyle- ulusu (ulus-devleti) tartışıyor. Kapitalizmin yeni

gereksinimlerine uygun yapılar oluşturmaya, ulus-devleti aşmaya çalışıyor. Sağı bir yana bırakalım; sol, neden hâlâ bu kavrama bu derece saplanmış ve taparcasına bağlılık gösteriyor?

ÇÜNKÜ TÜRKİYE’DE SOL HEP MÜTHİŞ MİLLİYETÇİ OLDU. ŞU ANLAMDA Kİ, BİZDE MİLLİYETÇİLİK DEVLETÇİLİKTİR. ÇÜNKÜ BATTI’DA MİLLET DEVLETİNİ KURMUŞTUR, TÜRKİYE’DE İSE DEVLET MİLLETİNİ.

DİĞER YANDAN, DEĞİŞEN KOŞULLARIN DEĞİŞMEYE ZORLADIĞI İDEOLOJİLER HEMEN DEĞİŞEMEZLER. ZAMAN LAZIM. BİR DE, CESARET.

13- *“Milletler (uluslar) inşa edilirken (çünkü millet kavramı gerçek değil sanal bir kavramdır, tuğla üzerine tuğla koyar gibi inşa edilir) iki ana temelden birine dayanarak kurulurlar: kan veya toprak”* (Oran 2005:30-31). Bu ön kabulden hareketle diyebiliriz ki; Türkiye, yaklaşık yüz yıldır ulus inşa sürecinde. Bu süreci yaşamamış olan Kürtlerin bir ulus olduğunu söylemek, ne ölçüde bilimseldir?

KÜRTLER DE YENİ ULUSLAŞIYOR. K.IRAK’TA DENİYORLAR. İŞLERİ EPEY ZOR, ÇÜNKÜ TÜRKİYE ÖRNEĞİNDEN ÇOK DAHA GÜÇLÜ BİR KÜRESELLEŞME ORTAMINDALAR. EN AZINDAN, İKİ AŞİRET KONFEDERASYONUNDAN OLUŞAN BİR “ULUS”U ABD EMPERYALİZMİNE DAYANARAK, ULUS KAVRAMINA YABANCI BİR ORTADOĞU’DA KURACAKLARINI DÜŞÜNÜRSEK...

14- Var olan bütün antlaşmalardan, yasalardan vb. bağımsız; sizin deyiminizle, *“çoğunluktan farklı olan ve bu farklılığı alt-kimliğinin vazgeçilmez ögesi sayan grup”*ları ne yapacağız? Demokrasinin gelişimi için yapmış olduğunuz önerileri, bu söyleşi aracılığıyla yineleyebilir misiniz?

ÇOK BASİT: DEVLET BU GRUPLARIN ALT-KİMLİĞİNE SAYGI GÖSTERECEK, BUNLAR DA KARŞILIĞINDA DEVLETİN EMPOZE ETTİĞİ ÜST-KİMLİĞE. AMA, BU KİMLİĞİN ETNİK ÇAĞRIŞIM YAPMAMASI ŞARTIYLA. BİRÇOKLARINI ÇOK SİNİRLENDİREN “TÜRKİYELİ” ÜST-KİMLİĞİ ONUN İÇİN ÇOK ÖNEMLİ ZATEN. SİNİRLENMELERİNİN TEK ÖNEMLİ SEBEBİDE, TÜRK ETNİK KİMLİĞİNİ TAHTINDAN İNDİRECEK OLMASI.

15- Sizin eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Notlar:

- 1- Başbakanlık İnsan Hakları Danışma Kurulu “Azınlık Hakları ve Kültürel Haklar Çalışma Grubu” Raporu, Ekim 2004
- 2- **ÖNDER Ali Tayyar**, Türkiye’nin Etnik Yapısı - Halkımızın Kökenleri ve Gerçekler, Pozitif Yayınları, Beşinci Basım, İstanbul, Şubat 2005
- 3- **ORAN Baskın**, Türkiye’de Azınlıklar - Kavramlar, Teori, Lozan, İç Mevzuat, İçtihat, Uygulama, İletişim Yayınları, İstanbul, 2. Baskı 2005
- 4- **ARAYICI, Prof. Dr. Ali**, Çingeneler, Ceylan Yayınları, İstanbul, Kasım-1999
- 5- **ERDOST Muzaffer İlhan**, Azınlıklar Sorunu, Onur Yayınları, Birinci Baskı, Ocak 2005
- 6- **KAFALOĞLU A. Başer**, Varlık Vergisi Gerçeği, Kaynak Yayınları, İstanbul, Şubat 2002
- 7- **MAKSUDYAN Nazan**, Türklüğü Ölçmek – Bilimkurgusal Antropoloji ve Türk Milliyetçiliğinin Irkçı Çehresi 1925-1939, Metis Yayınları, İstanbul, Mayıs 2005

